Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003860

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-10-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Понятовська Галина Богданівна
2. Halyna B. Poniatovska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7224-4213

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 24-11-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11050

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.39.17, 76.29.44, 76.29.44.05

Тема дисертації:

1. Вибір оптимального методу періопераційного знеболення пацієнтів при торакотомії
2. Selection of the optimal method of perioperative analgesia in patients undergoing thoracotomy

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена обґрунтуванню тактики періопераційного анестезіологічного забезпечення пацієнтів зі злоякісним новоутворенням легень при проведенні торакотомії. Кількість зареєстрованих злоякісних новоутворень (ЗН) трахеї, бронхів та легень в Україні за 2023 рік склала 9042 осіб, з них аж 30.3 % мали вже III стадію та 43.8% аж IV стадію захворювання коли вперше дізнались про наявність у них ЗН [2]. Звертає на себе увагу вплив пандемії COVID-19 на своєчасне виявлення в Україні пацієнтів хворих на рак, який проявився у вигляді скорочення виявлення ЗН легень на 20% у 2020 році. . За даними бюлетня Національного канцер-реєстру України №23 зниження частоти вперше виявлених ЗН не було проявом зменшення онкологічних захворювань, а є наслідком зменшення числа звертань у звпязку з обмеженим доступом до медичних послуг [3]. Наслідком пандемії COVID-19 стало відтермінування своєчасного обстеження і виявлення ЗН, а також збільшення ризику їх діагностування на пізніх стадіях. Так

за 2022 рік понад 30% пацієнтів в Україні вперше дізнались про наявність ЗН трахеї, бронхів або легень в третій та понад 45% в четвертій стадії. У більшості пацієнтів (від 80-85%) діагностували недрібноклітинний вид раку легень та близько 10-15% припадає на дрібноклітинний [193]. План лікування пацієнтів з недрібноклітинним раком легень залежить від стадії захворювання, локалізації пухлини та в більшості випадків включає потребу у проведенні оперативного втручання. Торакотомічний доступ є одним з найбільш болючих хірургічних доступів, та у 37,6% призводить до появи хронічного больового синдрому у пацієнтів після виписки зі стаціонару [5, 6]. Сучасний підхід до анестезіологічного забезпечення направлений перш за все на дотримання настанов з безпеки пацієнта в періопераційному періоді, які наведені в Гельсінській декларації 2025 року Європейським товариством анестезіологів 196. Окрім безпеки, важливим компонентом стаціонарного лікування пацієнта є забезпечення швидкого відновлення після оперативного втручання (ERAS), основною метою якого є покращення результатів лікування, зменшення тривалості перебування хворого в стаціонарі та вартості лікування [61, 62, 63, 64]. Післяопераційне анестезіологічне ведення пацієнтів при торакотомії направлене на зменшення інтенсивності больового синдрому, оскільки збереження адекватного кашльового рефлексу та дихального об'єму, що можливе при наявності адекватного рівня знеболення, дозволяє зменшити кількість найбільш розповсюджених ускладнень після торакотомії: пневмонії та ателектазу [53, 55, 57]. На сьогодні в Україні доступні різні методи періопераційного знеболення: введення опіоїдів при наявності больового синдрому; проведення торакальної епідуральної аналгезії; введення парацетамолу та/або нестероїдних протизапальних препаратів; проведення провідникової аналгезії тощо. Проте, той чи інший метод має ряд ускладнень, а пошук найкращого та найбільш безпечного методу знеболення при торакотомії триває до теперішнього часу [210]. Метою дисертаційного дослідження є покращення результатів періопераційного анестезіологічного забезпечення пацієнтів при торакотомії шляхом вибору оптимального методу знеболення. Завдання дослідження: 1. Вивчити частоту та причини розвитку післяопераційних ускладнень у хворих, яким була виконана торакотомія. 2. Надати оцінку впливу вікових та гендерних факторів на ступінь виразності больового синдрому в післяопераційному періоді. 3. Провести порівняльний аналіз показників гемодинаміки, оксигенації та виразності больового синдрому в залежності від методу анестезіологічного забезпечення. 4. Оцінити ефективність різних методів періопераційного забезпечення, шляхом вивчення динаміки стрес маркерів: глюкози, кортизолу та інсуліну. 5. Порівняти потребу в додатковому знеболенні опіоїдними анальгетиками при використанні різних методів анестезіологічного забезпечення. 6. Провести порівняльний аналіз методів анестезіологічного забезпечення у пацієнтів з нейроаксіальною блокадою та без неї, з використанням превентивної аналгезії та без неї. Відповідно до мети дослідження та вирішення поставлених завдань, дисертаційну роботу виконано в 4 етапи.

2. The dissertation is devoted to the substantiation of the tactics of perioperative anesthetic management of patients with malignant lung tumors during thoracotomy. In Ukraine, 9,042 cases of malignant neoplasms (MN) of the trachea, bronchi, and lungs were registered in 2023, of which 30.3% were already stage III and 43.8% stage IV at the time of diagnosis [2]. The COVID-19 pandemic significantly impacted timely cancer detection in Ukraine, reducing the detection of lung MN by 20% in 2020. According to the National Cancer Registry of Ukraine Bulletin №23, this decline did not reflect a real decrease in cancer incidence but was a consequence of reduced access to healthcare [3]. The pandemic led to delays in examinations and increased late-stage diagnoses: in 2022, more than 30% of patients were diagnosed with stage III and over 45% with stage IV disease. Non-small cell lung cancer (NSCLC) was diagnosed in 80–85% of cases, while small cell lung cancer accounted for 10–15% [193]. The treatment plan for NSCLC patients largely depends on disease stage and tumor localization, often requiring surgical intervention Thoracotomy is among the most painful surgical procedures, with 37.6% of patients developing chronic pain syndrome after discharge. [5, 6]. Modern anesthetic management focuses primarily on perioperative patient safety, as outlined in the Helsinki Declaration (2010, European Society of Anaesthesiology). Another critical aspect is enhanced recovery after surgery (ERAS), aimed at improving treatment outcomes, reducing hospital stay, and lowering costs [61, 62, 63, 64]. Effective analgesia after thoracotomy helps preserve effective cough reflex and tidal volume, thereby reducing common postoperative complications such as pneumonia and atelectasis [53, 55,

57]. Currently, available perioperative analgesia methods in Ukraine include opioid administration, thoracic epidural analgesia, paracetamol and/or NSAIDs, and regional anesthesia. Each method, however, carries certain risks, and the search for the safest and most effective approach continues [210]. The aim of the dissertation is to improve the outcomes of perioperative anesthetic management of thoracotomy patients by selecting the optimal analgesic method. Research objectives: 1. To study the frequency and causes of postoperative complications in thoracotomy patients.. 2. To assess the impact of age and gender on postoperative pain severity 3. To compare hemodynamic, oxygenation, and pain indicators depending on anesthetic technique. 4. To evaluate the effectiveness of various analgesia methods by analyzing stress markers (glucose, cortisol, insulin). 5. To compare the need for additional opioid analgesics across different methods. 6. To analyze outcomes in patients with/without neuraxial block and with and without preemptive analgesia. In accordance with the purpose of the study and the solution of the tasks set, the dissertation work was carried out in 4 stages.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Славута, Г., Дубров, С., Понятовський П., Гавриленко О. Вибір оптимального методу періопераційного знеболення при торакотоміях. Pain, anaesthesia & intensive care. 2021. №1(94). С. 40–48. https://doi.org/10.25284/2519-2078.1(94).2021.230612
- Понятовська Г., Дубров С. Економічна доцільність pre-emptive аналгезії у пацієнтів в торакальній хірургії. Pain, anaesthesia & intensive care. 2022. № 1 (98). С. 32–39. https://doi.org/10.25284/2519-2078.1(98).2022.256099
- Понятовська Г., Дубров С. Зміни показників гемодинаміки в періопераційному періоді у пацієнтів в торакальній хірургії. Pain, anaesthesia & intensive care. 2022. №4(101). С. 25–30. https://doi.org/10.25284/2519-2078.4(101).2022.275114
- Poniatovska H, Dubrov S. Multimodal approach to pain management in thoracic surgery. General Surgery (Ukraine). 2023. №1(4). С. 21-27. http://doi.org/10.30978/GS-2023-1-21
- Понятовська Г., Дубров С. Частота призначення опіоїдів у післяопераційний період і шляхи зменшення потреби в них. Українська Інтервенційна Нейрорадіологія та Хірургія. 2023. №2(44), С.34-42. https://doi.org/10.26683/2786-4855-2023-2(44)-34-42
- Понятовська, Г. Б., Дубров, С. О., Понятовський, П. Л., Середа, С. О., Денисюк, М. В., Черняєв, С. В., & Котляр, А. О. (2024). Періопераційне знеболювання в торакальній хірургії та побічні ефекти в ранньому післяопераційному періоді. Запорізький медичний журнал, 26(1), 27–32. https://doi.org/10.14739/2310-1210.2024.1.294208

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U100657

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубров Сергій Олександрович

2. Sergiy A. Dubrov

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.30

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2471-3377

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дзюба Дмитро Олександрович

2. Dmytro O. Dziuba

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.30

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9979-8889

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черній Володимир Ілліч

2. Volodymyr I. Chernii

Кваліфікація: д.мед.н., професор, г.н.с, 14.01.30

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9885-9248

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Центр інноваційних технологій охорони здоров'я" Державного управління справами

Код за ЄДРПОУ: 45633922

Місцезнаходження: вул. Верхня, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державне управління справами

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бєлка Катерина Юріївна
2. Kateryna Y. Bielka

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.30

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1185-6835

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хоменко Олена Юріївна
2. Olena Y. Khomenko

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.30

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5017-6384

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Постернак Геннадій Іванович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Постернак Геннадій Іванович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Паливода Роман
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна